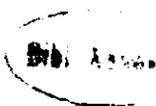

16 45
SCOALA

VREMEI

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR
DIN JUD. ARAD

CUPRINSUL:

Ion Blăgăilă: Pedagogie românească

Pedagogie:

Eugen Spinanțlu: Greutăți în educația școlară

Elena Filip Cojan: Idei și metode noi în educația copiilor din epoca preșcolară

Psihologie aplicată:

Ion Blăgăilă: Testul Dearborn și testul de rapiditate manuală

Diverse:

Vasile Ladaru: Adevăr și iubire

Andrei Cojol: Unificarea muncii culturale

Cărți și reviste:

Const. Georgiade: „Probleme și idei noi în psihologie.“ **Marcel Olinescu:** „Eu“ — poeme (*Ion Blăgăilă*). **Gh. Gomițescu:** „Raportul între Intuiție și Abstracție în învățământ. Elaborarea min-tală“ (*P. Șerban*)

Gândirea, Ogorul învățământului Român, Buna Vestire, Calendarul, Luceafărul, Jurnal de psihotehnică, Vatra, Tablou grafic, Cronica dramatică (*Ion Blăgăilă*)

Apelul d. Prof. C. Rădulescu-Mofru.

Informațiuni: Examenul de gradul II., etc.

Poșta redacției.

Biblioteca Centrală
Erașion... Arad

**ARAD
ANUL VIII.**

**Nr. 2.
FEBR. 1937**

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, inv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător

**Manuscrisele nu se mai înapoiază.
Anunuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recensat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa Învățătorilor).**

**Corespondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimet
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuț,
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLAGAILĂ.

„Școala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL VIII.

Arad, Februarie 1937.

Nr. 2

Pedagogie națională

In pedagogia românească, din ce trece se accentuează mai mult educația națională. Și aceasta nu din faptul că se forțează lucrurile în așa fel, ci pentru că vocea sângelui, cheamă la acest ordin, pe cei ce poartă în vine acelaș sânge moștenit dela moși strămoși.

Faptul, de altfel, se poate vedea la toate popoarele, din cele mai vechi timpuri, fiindcă națiunile au avut și vor avea totdeauna un specific etnic, care va sta pururea în calea celor ce voiesc să niveleze, nu numai aspirațiunile, ci și componența sau mai bine zis mentalitatea nașionilor.

Iată de ce nu credem într'o educație comunistă.

Romanii, aveau educația lor, Egiptenii, Grecii etc., deasemenea. Chiar filosoful Fichte, un mare teoretician al cosmopolitismului a terminat teoriile lui prin acele memorabile discursuri către nașionea Germană, care cuprind cele mai radicale idei nașionaliste și cele mai combative critice ce se aduc colectivității universale comunizante.

Cât privește practica pedagogiei nașionaliste la noi, nici nu mai putem sta de vorbă și la îndoială, pentru că din fașă, mama româncă glăsuște copilașului „nani, nani copilaș”... „culcă-mi-te mititel și te scoală copăcel, ... să crești mare, să crești tare, pentru a țării apărare”...

Vreți exemple despre împlinirea acestor dorințe dela marginea leagănelui?

Mai mare exemplu decât eroismul voinicesc al românilor din rășboiu, nu-l putem servi.

Dar, nu numai în atât constă sentimentul eroic al omului. El mai cere alături de jertfa iminentă pentru patrie și jertfa pentru idee.

Iată dece, acel care moare pentru idealismul împlinirii unei da-
torii și idei, e erou și chiar mai mult, e martir. Să pomenesc martiri
de-ai neamului? Iată: Horia, Cloșca, Crișan, Iancu, Moșa, Marin!
Aceștia cuprind în ei și pe ceilalți mucenici ai patriei noastre!

Ei vor rămâne pururea simboluri și sfinți de închinăciune, pen-
tru neamul românesc.

Că unii dintre noi, ne-am grăbit sau ne grăbim să facem a spu-
ne că moartea celor 2 români din zilele acestea în lupta pentru Hristos
și Națiune, nu este o jertfă supremă de martiraj, este o simplă slă-
biciune a oamenilor fără caracter și personalitate. Moșa și Marin au
căzut jertfă, care dovedește că, orice națiune are drept la viață și mai
mult, că națiunea română este vrednică și hotărâtă a evita orice mo-
cirlă care ar păta viața țării noastre și crucea lui Hristos.

Nu am cuvinte să evoc mai frumos adormirea acestor doi mu-
cenici în lupta cu balaurul bolșevic, decât prea frumoasele și bibli-
cele cuvinte ale Vicarului Mitropoliei Ardelene dela Sibiu, care de-
pune următoarea jerbă de cuvinte lângă cele două sicrie cuprinzâ-
toare de moaște sfinte, ale mucenicilor Moșa, Marin:

FERICIȚI VITEJI AI LUI HRISTOS!

Vă salutăm cu evlavie în drumul vostru spre veșnica
odihnă. Vă salutăm cu salutul dureros al despărțirii și
al conștiinței, ce ne spune: câtă mândrețe, câtă putere,
câtă energie, câtă tinerețe sufletească, câtă eroică băr-
bație s'a pierdut din cămara de vistierii a neamului
românesc, cu sborul ultimei voastre suflări.

Moartea voastră consimțită, voită, ca un sacrificiu
pentru păstrarea în strălucire a Crucii lui Hristos și
pentru triumful ideii naționale, ne-a tulburat adânc. A
fost o sguduire, un cutremur în sufletul tuturor români-
lor. O sguduire de durere, că acum, când vă cunoaștem
în toată măreția ființei voastre, nu vă mai avem între
noi. Un cutremur de rușine, că până ați fost între noi
luptători vașnici pentru așezarea neamului nostru în
drepturile sale suverane, nu v'am înțeles deplin și nu
v'am prețuit cât trebuia. Și de mâhnire că ați trebuit să
vă expatriați, spre a ne lămuri sufletul vostru mare,
plin de tăria credinței și de eroismul jertfei.

Dar poate așa a vrut Dumnezeu, spre trezirea noastră, ca dovadă supremă despre curajul sufletului voștru, despre făria caracterului și frumusețea eroismului vostru, să ne vină de departe, ca o lumină vie, de acolo, unde astăzi se dă mai aprig lupta între Dumnezeu și Satana, între bine și rău, între omul încreștinat și omul cu instincte de fiară.

Desigur e voia lui Dumnezeu, ca această lumină curată și bine făcătoare, ca soarele ce nu poate fi ascuns de noroul pământului, să călătorească către noi de dinafara granițelor țării, în drum crescând mereu în str lucire, încât minciuna și infamia bolșevizantă să nu o poată păta.

Desigur este voia lui Dumnezeu, care va călăuzi voinea și pașii prin Arhanghelul Său, ca jertfirea voastră mucenicească să fie o străfulgerare în adâncimile sufletului românesc, descoperindu-i prăpastia în care stau să se prăvălească cei fără de Dumnezeu. Altfel ar rămânea fără explicare și poate fără urmare și sacrificiul vostru minunat și răsunetul adânc, în toate inimile, al dramaticei voastre mucenicii.

Voi ați purtat în suflet un ideal stânt și nemuritor: Hristos și națiunea, pentru care ați murit glorios.

Voi v'ați agonisit prin acest sacrificiu cununa biruinții și loc ales între mari biruitori și mucenici. Iar prin jertfirea vieții voastre lui Hristos și națiunii, re lăsați ca testament și moștenire, pilda celui mai sublim, a sigurului și adevăratului patriotism

Am fi niște neînțelepți, dacă nu l-am pricepe sensul și nevolnici dacă nu l'am urma.

Durerea noastră geme, tânguindu-se peste munții, văile și câmpiile țării, că nu vă mai avem vii între noi, dar pilduirea voastră ne este mângâiere și îmbărbătare.

Fie-vă pomenirea veșnică, vouă vrednicilor de fericire și iubiți copii ai României! Amin.

Iată de ce am așezat pe Ionel Moța fiul popii din Orăștie și Vasile Marin din Oltenia, lângă Horia și Avram Iancu.

Și cu aceste cuvinte, cred că am însemnat aci, în aceste rânduri,

cele mai vorbitoare pagini și exemple de pedagogie și educație național-patriotică, împlinite.

Mamele acestor prunci, curași ca îngerii și învățătorii dela care au luat primele luminițe și îndrumări de viață acești doi români mari, pot fi liniștiți, că și-au împlinit cu prisosință datoria ce o aveau.

Sentimentul eroic, pe care ni-l impune pedagogia să-l cultivăm, nouă învățătorilor de azi, ne vorbește în deajuns prin marea jertfă.

Învățătorii României, trebuie să crească vrednice suflete, gata de jertfă pentru neam și țară.

Aș mai putea spune despre Ionel, care e dintr'un județ cu mine multe lucruri frumoase și mărețe, însă faptele lui și ale lui Vasile, precum și sublimul sentiment al eroismului lor, ne vorbesc îndeajuns.

Să fim vrednici să împlinim ce ne poruncește pedagogia noastră românească, pedagogie națională.

Ion Blăgăilă

PEDAGOGIE

Greutăți în educația școlară

In cadrul unui articol precedent am prezentat cazul unui copil născut din pătura de jos, care a avut parte de un tratament sever în familie și în viață.

În școală se mai găsesc însă și elemente de altă natură, care prin greșita educație ce li-s'a făcut în familie, cauzează însemnate greutăți educatorului.

În cadrul acestui articol, voi încerca să prezint un asemenea caz.

Este binecunoscut că azi, atât orașenii cât și sătenii, nu-și prea doresc copii, iar dacă îi au totuși se mulțumesc cu unul singur. Nu este aci locul să analizez cauzele cari au contribuit la adaptarea acestui sistem. Mă mărginesc să-l constat și să adaog că perpetuarea acestui sistem va fi un dezastru pentru viitorul neamului nostru.

Răul menționat însă își arată efectele încă de pe acum și în educația școlară.

Până nu ajunge copilul la școală, educația lui o face familia cu mai mulți sau mai puțini sorți de izbândă. Odată ajuns la școală

aceasta se va amesteca în vieața lui cu plan și metodă. Școala va reuși cu atât mai bine în activitatea sa educativă, cu cât familia a dat o educație mai bună copilului. Sunt sigur că părinții își dau foarte osteneala ca prin educația ce o dau copiilor lor să le facă cel mai mare bine. Ei sunt deci bine intenționați. Dacă totuși nu obțin rezultatele așteptate, vina se poate atribui erorii ce au comis-o în aplicarea principiilor pedagogice. Și nu sunt puține aceste erori.

Elevul despre care amintesc aci se numea, Șt. Era unicul. Tatăl său, înalt funcționar era ocupat în cursul zilei la oficiu. Educația familiară a băiatului a făcut-o aproape numai mama.

Când mi-a ajuns la școală, am observat că băiatul resimțea foarte repede orice schimbare de temperatură. Răcia foarte ușor. Din cauza recelii, absentă adeseori dela școală.

În școală, în cursul lecțiilor, da dovadă de inteligență remarcabilă, dar după fiecare răspuns aștepta să fie lăudat. Dacă nu-l lăudam, mă întreba imediat că a răspuns bine sau nu. Ar fi dorit să răspundă el și numai el la foarte întrebările și când nu-l întrebam se posomora.

În curte, la joc, se retrăgea deoparte și-și privia colegii cum se joacă dar el nu se amesteca niciodată printre ei. Nu manifesta nici cea mai mică intenție de a se atașa altor camarazi, dar nici nu și-a făcut vreun prieten printre ei. Toți începuseră să-l înconjoare.

Însă-și mama, care-și însoțea băiatul la școală și-l aștepta ca să-l ia cu sine la sfârșitul lecțiilor, a observat acest fel de a fi al copilului. Ba, într'un moment de sinceritate mi-a mărturisit că nu prea e mulțumită nici cu purtarea de acasă a copilului. În deosebi îl reclama pentru că trata brutal pe servitori. Ea își exprima nedumirirea că unde a putut băiatul să-și însușească asemenea maniere, când el a fost tratat totdeauna cu atâta iubire și blândețe. Ingrijorată de viitorul copilului, m'a rugat să fac tot ce-mi stă în putință și să-l „readuc pe căi bune“.

Ca să pot veni în ajutorul părinților, am căutat să aflu ce educație i-s'a dat copilului în epoca preșcolară. Cu acest prilej am aflat unele din datele trecute mai sus. Am mai aflat că părinții își păziau odrasla ca ochii din cap, pentru că era *unicul*. Ca nu cumva să se bolnăvească, sau să învețe lucruri urâte nu-l lăsau în societatea altor copii, iar când îl scoteau „la aer“, mai ales toamna și primăvara îl îmbrăcau mai mult decât trebuia.

Tot pentru ca băiatul să fie ferit de societatea altor vârstnici de ai lui, mama își distra mereu copilul, iar când primia dânsa vizite,

el era trimis alături într'o cameră, unde era lăsat sub supravegherea servitoarei.

Dupăce copilul s'a făcut mai măricel, mama l-a învățat să reciteze, iar când îi veniau vizite, nu-l mai trimitea în camera vecină, ci-l prezenta cunoștințelor, punându-l să reproducă cele învățate, iar acestea, la rândul lor, nu-l mai scoteau din „copil deștept“ și „cumințe“ și-l răsplăteau cu aplauze.

Mama era din cale-afară bucuroasă de succesele băiatului și ca să-l răsplătească i-a lăsat toată libertatea de a face ce vrea, neavând nimeni dreptul să se opună dorințelor „dragului mamei“.

Felul acesta de educație a făcut din copil ceea ce era când a venit la școală și a contribuit la dobândirea conduitei ce o manifesta acasă.

Când am explicat mamei greșelile ce comisese în educația copilului, dânsa a rămas foarte mirată. A început să înțeleagă că am dreptate când i-am dovedit că îngrijirea exagerată a fizicului prin îmbrăcarea mai îngrijită a contribuit la slăbirea rezistenței lui și din această cauză copilul se îmbolnăvește mereu de receală.

Dupăce am demonstrat și proveniența celorlalte scăderi observate de dânsa și de mine, am convenit, asupra procedurii ce trebuie urmată, pentru ca să îndreptăm ce mai e posibil.

Astfel am procedat în cazul acesta. Constat însă că multe din defectele constatate aci, le-am mai întâlnit și la alți copii.

Ar fi să dau o extindere prea mare acestui articol, specificând procedura ce am urmat-o ca să îndrept scăderile copilului. Cred însă că nici nu e nevoie, deoarece toți învățătorii sunt educatori și cunosc mijloacele pedagogice care pot fi întrebuințate în asemenea cazuri.

Dacă am prezentat acest exemplu, am făcut-o ca să trag următoarele concluzii:

1. Părinții comit cu bunăcredință nenumărate greșeli în educația familiară, iar corectarea acelorora constituie o greutate pentru educatorul alor 30 copii, proveniți cam tot din atâtea familii.

2. Ar fi timpul să se facă întâiu educația părinților, ca aceștia să știe să-și educe copiii.

Educația părinților ar urma să se facă de către învățători, prin conferințe cu părinții.

Măsura aceasta cred, ar contribui în bună parte la ușurarea muncii educatorului, iar acesta ar putea dedica mai mult timp pentru formarea școlarului.

E. Spinanțiu

Idei și metode noi în educația copiilor din epoca preșcolară

Presupunând că fiecare educator, învățător sau învățătoare, cunoaște metodele vechi și rudimentare întrebuițate până mai zilele trecute în școlile unde s'a dat educație micilor copilași în vârsta preșcolară de 3 până la 7 ani, încercăm prin cele ce urmează, să redăm — după posibilitate prin culegerea aprecierilor făcute mai recent de cei mai chemați pedagogi ai noștri și expuse după puterea noastră — cele mai noi idei născute în domeniul pedagogiei moderne cum și metodele aflate mai folositoare în vastul câmp de educație a tinerelor vlăstare care vor fi elevii buni de mâine și elementele valoroase ale societății viitoare. Ne gândim și noi și năzuim ca toți ceilalți educatori ca munca noastră destul de migăloasă să nu fie zadarnică cum a fost poate în trecut și cum poate va dăinui încă timp îndelungat, ci prin întrebuițarea mijloacelor dependente de educatoare să înlăturăm pe cât posibil cel puțin aceste piedici de ordin metodic, dacă cele de ordin didactic (înțelegând material) nu stau în puțința noastră a le înlătura.

Începem, deci, a pătrunde în evidențierea acestor metode și noi idei făcând mai întâiu o legătură a prezentului cu trecutul și legându-ne de cea mai pronunțată personalitate pedagogică dela începutul secolului IX, anume de părintele grădinilor de copii Friedrich Fröbel.

Este necesar să vorbim despre lucrurile vechi, cu toate că par foarte cunoscute, pentru că numai astfel vom putea deplin înțelege și pe cele noi. Cunoscând adânc operele teoretice și practice ale lui Fröbel, ne lămurim deplin și constatăm că ceea ce a dorit el n'a fost organizarea grădinilor de copii așa cum sunt ele astăzi, ci el a căutat să trezească conștiința mameilor arătându-le că ele nu pot lăsa epoca primei copilării, aceea dela 3 până la 7 ani, fără ca să se facă copilului o educație specială și potrivită dezvoltării sale treptate. El insistă asupra însemnătății acestei epoci, care plămădește structura definitivă, trupescă și sufletească a viitorului om. Cum însă la această etate toată activitatea naturală a copilului este jocul, mamele trebuie să învețe cum să se joace cu copiii, ca în mâna lor jocul să devie o adevărată educație. Înaugurată în acest sens fundațiunea din Blauchemburg la 1840, unde se vor pregăti viitoarele mame și persoanele cari, printr'o vocație specială, au inclinarea de a se ocupa de copiii altora. Entuziasmul lui Fröbel nu a putut însă atrage îndestul interesul mameilor pentru educația copiilor mici cu mijloacele preconizate de el. Din mișcarea lui se formează

un curent mai favorabil pentru această educație, dar și aceasta numai în cadrul unor anumite clase sociale suspuse, care înțelegând valoarea educației din această perioadă a copilăriei, creiază în familie o oarecare educație mai îngrijită. Dar aceasta este prea puțin pentru intențiile lui Fröbel, el vroia să ocrotească și copii păturilor lucrătoare ale societății și în special ale orașelor, căci condițiile economice atrăgând în lupta pentru existență și pe femei, mama nu-și mai putea vedea exclusiv de gospodărie și copiii. Necesitatea de a îngriji cineva de acești copii în orele din zi, cât timp mamele sunt ocupate, a creat în Germania și Austria căminuri de ajutor pentru familie care mai târziu dezvoltându-se ajung grădiniile de copii de azi, datorită curentului pornit dela Fröbel.

Metoda întrebuițată de Froebel în educația copiilor mici este aceea care tinde la dezvoltarea funcțiilor psihice prin activitate personală cu ajutorul unui material didactic special creat și numit de el „darurile copilăriei”. Acest material constă din șase mingi de lână, colorate diferit, bila, cubul și cilindrul, opt cuburi mici de lemn, opt cărămijioare pentru construcții, inele de sârmă, bănuți, bețișoare, etc. Aceste lucruri date în mâinile copiilor, le-a dat posibilitatea de-a produce și de a compune mici lucruri urmărindu-și propriile lor gândiri, sau inventând forme noi, prin ce li se dezvoltă copiilor imaginația, facultățile de invențiune, judecata, gustul artistic și altele.

Acest curent provocat de Froebel, ale cărui cauze fundamentale se consideră stările economico-sociale din acele timpuri, a dat naștere la o vastă mișcare de educație a copiilor mici precum și a mamelor lor, prin înființarea atât în Germania cât și în țările vecine a diferitelor case de educație cum sunt „Kinderbewahranstalten” din Germania, „Tagesheimstätten” din Austria, „Salle d'asiles” și „Ecoles maternelles” sau „Classes enfantines” din Franța.

Mișcarea are tendința de a elibera părinții muncitori de copii în timpul lucrului pe de o parte, iar pe de altă parte scopul suprem de educație și pregătire a copiilor pentru a forma viitoarea societate mai fericită.

Se înțelege dela sine că, tot ce s'a făcut până aici în domeniul educației a avut un caracter mai restrâns pentru că societatea în marea sa masă n'a putut înțelege ideal mișcarea provocată de Fröbel și ca atare și rezultatele au fost puțin evidente. Secolul al XX-lea însă, când în toate domeniile științifice și sociale s'a pornit un mare curent revoluționar tinzând la o adevărată perfecțiune, a adus și în știința educației copiilor mici noi idei și metode de predare, mai adecuate vremurilor. Pe acest teren, ideile lui Fröbel au trebuit mult îndreptate și completate. În special studiul asupra jocului, ajunge mai nou să critice sistemul ce în educația copiilor din epoca preșco-

fară se baza mai înainte numai pe concepția jocului distractiv. Noua explicație funcțională a jocului a condus la urmări pedagogice expuse de noi reprezentanți ai diferitelor reforme, luând alte directive mai caracteristice. Astfel dintre mișcările cele mai de seamă, este acea mișcare reformatoare lansată de Dna Dr. Maria Montessori, care are principiile generale de comun acord cu activismul ce ține la respectul individualității copilului și la dezvoltarea forțelor lăuntrice sufletești ale lui. Mișcarea Montessori este o mișcare socială în favoarea omului care se formează; este o luptă pentru apărarea acelei ființe omenești care nu se poate apăra singură și are de scop eliberarea din sclavie a copilului și îmbunătățirea stării sale.

Dna Montessori susține că starea copilului este o stare de sclavie, stăpânul său fiind adultul, față de care suportă datoria de a se supune, de a face cum i se spune; trebuie să doarmă la ceasul poruncit, să studieze după un orar impus, tot timpul e supravegheat și dojenit de adult. Dar copiii suferă enorm din cauza acestei oprămiri. Ei sunt prin natura lor ființe tumultuos de active și au nevoie pentru a se putea dezvolta normal, de libertate în manifestările lor spontane, cari îngăduie o dezvoltare completă și armonică a individualității lui. De aici principiul „Deplină libertate a manifestărilor spontane ale copilului”. Numai în cazul când acele manifestări ar duce către urmări rele, ori ar strica altora, ele vor fi oprite. Principiul libertății impune ca întreg mediul înconjurător să fie astfel organizat ca să nu stânjenească libertatea copilului și totodată să fie educativ. Școala Montessori e construită după măsura copilului, este o clădire proporțională dimensiunilor și puterilor lui, este o casă construită pentru el, o casă a lui, de aceea nici nu se numește școală ci „Casa de bambini”, casa copiilor. Dar nu numai clădirea corespunde în metoda Montessori ființei copilului ci și mobilierul, precum și materialul didactic; mobilierul e mai uman, aici nu vom găsi bănci ci măsuțe și scaune individuale, făcute după măsura lor ca să le poată mișca ușor, vase cu flori și alte decorațiuni introduc în acest lăcaș o atmosferă plăcută, umană și primitoare.

Cunoaștem firea copilului care e prin esență activă. Pentru ca aceasta activitate să fie cu putință, el are nevoie de instrumente de activitate; prin mânăuirea lor copilul satisface o nevoie lăuntrică și activitatea lui exterioară este însoțită de alta interioară, productivă și creatoare. Rolul îmbunătățirii materialului didactic, care în metoda Montessori e selecționat și determinat de copiii însăși, lăsați liberi a se manifesta și a lucra după alegerea și dorința fiecăruia. Învățătoarea va feri ființa în dezvoltare de orice piedecă și îi va pune la dispoziție cel mai bun și cel mai complet material, lăsând ca mașina sufletului să se dezvolte dela sine, să se clădească singură, după planul firei naturale a copilului.

Sistemul Montessori a câștigat teren, în afară de Italia, în Anglia, Danemarca, Olanda, Austria, precum și în Asia, etc. dar mai puțin în Franța și Germania. Obiecțiile ce i se aduc sistemului Montessori în Germania, sunt de ordin psihologic și practic, adică asupra aplicării în practică a lui. Cea mai puternică obiecție este aceea contra concepției, atât de intelectualistă, asupra sufletului copilului. Pentru ea, anumite activități ale sufletului, ca fantezia de exemplu, este o rămășiță în copil dela strămoșii noștri pe care educația trebuie din primele momente s'o înăbușe. Din acest motiv, orice material care face apel la imaginație, în special poveștile și poeziile sunt înlăturate din Casele de Bambini. În concepția Dnei Montessori, sufletul copilului se înfățișează fragmentar, educatorul izolează aceste fragmente și le educă pe fiecare în parte. De aici urmează, întrebuițarea unui material special în educația copilului la această etate. În întrebuițarea materialului se găsește un abuz față de care Dna Montessori ajunge să aibă o adevărată idolatrie. Educația Montessoriană nici nu se poate concepe decât cu acest material, căci ea plecând dela ideea că în imaginea lumii, pe care și-o face micul copil, domnește numai o stare haotică, iar că sufletul acestuia nu este decât un complex rezultat din funcții izolate strânse la oaltă, dă acestui material o întrebuițare dogmatică, educând fiecare simț în parte, după o anumită ordine, grație căreia se va putea desvolta o unitate sufletească. Voind să dea cât mai multă activitate copilului și cât mai multă pasivitate educatoarei, sistemul Montessori ajunge să înstrăineze prea mult sufletește pe educatoare de copil și pe de altă parte subvalorifică personalitatea învățătoarei în folosul materialului.

O altă personalitate pedagogică, de o înfățișare impunătoare, a cărei sistem aduce multe obiecțiuni celui montesorian este Dr. O. Decroly. El aduce în serviciul educației copiilor de etate preșcolară, o operă constructivă de idei și metode noi. Ca să înțelegem metoda practică de el și materialul de care se servește, trebuie să plecăm dela concepția ce și-o face despre sufletul copilului și despre mecanismul lui intelectual. Și să știm că el n'a plecat dela idei preconcepționate, ci, prin cercetări experimentale și științifice, ajunge la metodele cari l-au condus la rezultatele sale. Două idei principale devin fundamentale pentru concepția psihologică și metoda practică a lui Decroly. Prima este ideea globalizării și a doua a centrelor de interes. Prin principiul globalizării, el înțelege fenomenul prin care copilul își însușește cunoașterea lucrurilor, nu pe calea percepțiilor izolate și succesive dela părți la întreg, ci pe calea simultană globală dela întreg spre părți. Copilul își însușește o cunoștință mai întâiu generală, globală, și de aici urmează că educația trebuie să se adapteze acestui drum natural.

Să vedem acum trăsăturile caracteristice, poziția ce o ia față de sistemul Montessori și îmbunătățirea ce o aduce educației prin sistemul său. Pentru Decroly nu materialul are importanța cea mare, ci individualitatea copilului, pe de o parte și personalitatea educatoarei, pe de altă parte; iar între ei doi, existența prin acest material a unei atmosfere pline de interes și plăcere pentru activitatea copilului. Nu există material didactic, care de cele mai multe ori fiind creat de adult este abstract și greu de înțeles de copii, nu este nici material geometric de genul celui Montessorian, ci copilului i se prezintă numai obiecte luate din lumea lui înconjurătoare, din mediul real cu care vine în atingere. Materialul nu este, deci, dinainte confecționat, ci este adus de copil spre a fi prelucrat în colectivitate: semințe, fructe, flori, petricele, frunze, etc. Copilul selecționează, numără lucrează, desemnează, nu cercuri sau patrate din școala Montessori ci case cu toată viața din jurul lor, trenuri cu călători, copii cari se joacă, etc. În școala Decrolyană se trăește întreaga viață din mediul înconjurător. El a observat că școala trebuie să meargă paralel cu viața și rostul ei este de a pregăti pe copil pentru viață, iar pregătirea pentru viață se va face prin viață. Vedem dar că materialul Decroly corespunde tendinței copilului de a-și exercita fantezia, iarăș o obiecțiune adusă concepției montessori accentuând contribuția fanteziei la dezvoltarea inteligenței înseși a copilului. Chiar pentru educatoare, el nu prezintă un material fix și intangibil. Din potrivă el zice că „Seria de jocuri pe cari le descoperim, nu sunt decât exemple cari vor conduce pe educatoare, să-și constituie singură materialul“. Sistemul acestă dă, prin urmare, libertate și obligație chiar educatoarei de a-și dezvoltă pe acest teren inteligența și personalitatea sa creatoare.

Al doilea principiu în pedagogia lui Decroly este cel al centrelor de interes. Bazându-se pe aceeași concepție a integralității sufletului omenesc, ajunge la idea acestor centre care garantează realizarea principiului de corelație între toate materiile de învățământ și activitate a copiilor. Exemplu de aplicare a acestui principiu în școlile de copii mici: se alege un centru de interes, noțiunea de locuință sau hrană, se grupează în jurul uneia din ele timp de o săptămână o sumă de alte activități în diverse direcții ca: intuiție, exerciții de vorbire, cântec modelaj, desen, joc ritmic, etc. Se introduce prin urmare în locul programei și orarului tradițional, genul de activități cari se susțin printr'o înlănțuire de interese sociale, introducând mai multă viață și spontaneitate în munca copilului. În general metoda Decroly pe baza celor două principii, transformă insensibil jocul copilului în muncă, iar muncii izbutește să-i păstreze elementul afectiv și plin de interes al jocului, așa după cum un alt profund înțelegător al sufletului copilului, Dr. Claparede o cere de atâta vreme.

În Franța progresul educației copiilor mici se datorează mai mult cătorva femei de inimă, printre cari este M. Pape Carpentier și Paulina Chergomard, foste inspectoare școlare, care au căutat să elaboreze o metodă bazată mai mult pe observația simpatică a copiilor. Toată concepția lor tinde să inspire învățătoarelor atitudinea unor adevărate mame, inteligente și devotate, chiar și școala de copii mici fiind denumită „L'ecole maternelle”. O bună parte a succesului acestor școale trebuie căutat în conducerea personalului didactic a școalelor materne, cari se inspiră liber dela Froebel, Montesori și Decroly. În școala modernă franceză, nu există indoctrinări, din cauza spiritului francez care nu le suportă; totuși se învederează o direcție pur franceză, care constă în tendința școlii materne de a se adapta încontinuu la nevoile micilor copii. Ea nu are nimic uniform în Franța, ea variază în aspectele ei, în preocupările ei esențiale după regiunile și mediile sociale.

Doamna Flayol vorbind de difuziunea metodelor Montesori în Franța, spune că ea a pătruns foarte puțin și că nu se găsește nici o diplomată, în învățământul francez, a acestei metode. Aceste considerații nu împiedecă însă școalele materne, să recunoască și unele bune influențe ale mișcării montessoriene îndreptate în direcția înlocuirii tradiționalelor bănci prin mese și scaune adaptate creșterii copiilor. Un exercițiu montessorian simpatizat în școalele franceze rămâne acela al tăcerii de un minut, a lecției de tăcere făcute cu vocea șoptită și învățarea scris-cetitului cu ajutorul literelor mobile.

Mai relevăm un alt model de școală pentru copii mici, anume Maison de petits, înființată ca un fel de școală de aplicație pe lângă institutul pedagogic J. J. Rousseau din Geneva, sub inspirația lui Claparède, unde înfloresc sistemele de educație nouă, materialul Decroly bazat pe principiul de globalizare, dar mai ales educația morală prin autonomia clasei, care dă excelente rezultate chiar și în educația acestor copii mici.

În țara noastră grădinile de copii au fost provăzute pentru prima oară, în proiectul de lege din 1896 a lui Spiru Haret art. 36 care spune că „în comunele rurale mai populate se pot înființa grădini de copii”. Dar, din lipsa de mijloace, dispoziția proiectului devenit lege a rămas neexecutată, cu timpul însă, Societatea Ortodoxă a Femeilor Române, și-a împlinit acest rol cu mult succes. Toată concepția lui Haret, în această materie, e condusă de o singură idee dominantă, aceea de a face ca organizarea grădinilor să corespundă în primul loc, intereselor statului „Pentru populația cu limbi deosebite din Dobrogea”. Și în adevăr primele și cele mai multe grădini de copii, se înființează de stat mai întâiu în județul Tulcea. Prin

urmare de această concepție naționalistă, a fost afectată multă vreme problema grădiniilor de copii în țară la noi. Incelul cu încetul însă au sporit, devenind și la noi, primul etaj obligator al învățământului nostru primar.

Școala nouă a înscris definitiv în planul său de activitate, educația și instrucția copiilor prin natură, ideile reprezentate de marii pedagogi moderni Clapared, Ferrier, Decroly, Montessori, etc. Deci a cunoaște și a înțelege natura prin natură, viață prin viață. Un material românesc care e în perfectă concordanță cu acest principiu, un material care utilizează chiar obiectele ei în natură, adaptat de tendințele și aspirațiile copilului și care-i permit să-și dezvolte inteligența în mod natural, este materialul Mar-Bic, creat de Dl Marin Biciulescu. Materialul acesta a fost expus la congresul recent dela Paris din anul 1931 în sala expoziției țărilor străine unde a produs mare impresie; însuși cunoscutul pedagog mondial A. Ferrier a avut cuvinte de laudă, iar multe dintre conducătoarele congresiste, dornice de a se edifica asupra considerațiilor pedagogice și asupra chipului de întrebuintare al acestui material, au determinat pe Dl Marin Biciulescu să țină o conferință cu demonstrațiuni practice. Dsa a expus experiențele făcute în țara românească ajungând la următoarele concluziuni:

1. Materialul Froebel nu corespunde decât ideilor vechii pedagogii.
2. Materialul Montessori este rigid și lipsit de interes, se adaptează numai copiilor de 2 la 4 ani.
3. Materialul Decroly, compus din imagini excelente pentru copiii dela 6 la 8 ani, nu se adaptează copiilor dela 4 la 7 ani.
4. Materialul Mar-Bic este un material autoeducator, punând sub forme de joc în acțiune toate puterile fizice și intelectuale ale copilului, adaptându-se tendințelor și aspirațiunii copiilor dela 3 la 7 ani, utilizând obiecte din natură cunoscute de copii, deci se obține cunoașterea naturii prin studiul obiectelor din natură. adică principiul școlii noi; jocuri cu bucăți de stofă, cu ferestre și geamuri cu rame și tablouri, cu sertare și cutii cu acoperișurile lor etc., pun în acțiune toate puterile fizice și intelectuale ale copilului. În școlile materne din Franța, unde totdeauna se primesc cu interes ideile și materialele noi, se lucrează deja cu materialul Mar-Bic. În viitor se va experimenta în Polonia, Cehoslovacia, Austria, Belgia și Olanda, unde editorii s'au și oferit să-l ia în fabricație, căci bogăția și diversitatea acestui material oferă educatorului un avantaj; într'o clasă cu 20—40 copii este suficient de a procura numai o serie completă de acest material căci învățătoarea prin abilitatea sa poate distribui materialul la toți copiii în așa chip ca fiecare să-și găsească exercițiul corespunzător vârstei și dezvoltării inteligenței, cu consecința pentru educatoare de a face studii individualități.

Elena Filip Cojan

PSIHOLOGIE APLICATĂ

Testul Dearborn și testul de rapiditate manuală

Adaptate și experimentate de G. C. Bonfilă.

In lumea psihologilor testul de inteligență generală Dearborn este foarte cunoscut.

Ca și celelalte teste, despre care am scris în revista noastră, testul constă din diferite probleme ce se dau spre rezolvare copiilor, cărora le studiem psihicul. Conține teme, desemnate, care se execută deasemenea prin desen și unele se înseamnă numai, desigur după priceperea fiecărui copil. Așa că acest test este neverbal

Rezultatele se totalizează pe urmă și se raportează la etalon, care ne arată imediat centilul la care corespunde inteligența celui examinat.

Rezumăm conținutul acestui test, care se aplică la copiii dela 7-14 ani.

1. E desemnul unui cerc (o minge) și al unui pătrat (o cutie), alătura de care copilul trebuie să desemneze mîngea în cutie, adică cercul în patrat.
2. Un băiat care fuge, desenat în schemă; după el se cere a se desena de copil altul, care fuge. Idem o pisică.
3. Un ceas, o chee și un briceag. Copilul trebuie să facă un pătrat (o cutie) în jurul ceasului, un cerc în jurul chei și o cruce peste briceag (se arată semnele la tablă).
4. Sunt numeri dela 1-12 și copilul trebuie să facă un cerc în jurul numărului care reprezintă etatea lui.
5. Este desemnat un măr, pe care trebuie să-l desemneze și să-l împartă apoi cu o linie în două.
6. E desemnul unei ghete, unei vadre pline cu pământ și al unui ac de păr. Copilul trebuie să însemneze cu o cruciuliță obiectul cel mai greu la ridicat și cu un cerc cel mai ușor.
7. E o casă și o școală, cu drumurile ce le leagă. Copiii sunt puși să indice cu o linie, drumul cel mai scurt.
8. O cutie cu bile, pe care copilul trebuie să le împartă în două și să scrie într'un pătrățel câte sunt.
9. Sunt 13 linii așezate în grupuri diferite, care se cere subiectului să le desemneze alătura și să scrie numărul lor în pătrățelul de alătura.
10. E un romb, alătura de care cel examinat, trebuie să-l deseneze de două ori.
11. E desenul mînei stîngi cu 5 degete, alătura de care se cere a se desena mîna dreaptă cu câte degete are.
12. Sunt două triunghiuri suprapuse (o stea) care se cere a fi desenată, dacă o poate subiectul.
13. Sunt mai multe cerceulețe de

diferite mărimi și desenate la o margine o piesă de 10 lei și una de 20 lei. Copilul trebuie să însemne cerculețele care au mărimea piesei de 10 lei cu o linie, iar cele de mărimea a piesei de 20 lei, cu două linii. Sumele le însemnează în 2 pătrățele. 15. Este un fel de joc, numit grădinară. 16. Sunt desenate mai multe cadrane care arată diferite ceasuri din zi și altele la care trebuie să se fixeze pe cadrane arătătoarele, care să indice anumite ore ale zilei. În fine ultima temă 17, reprezintă diferite desene, oameni, animale, etc. Copiii trebuie, după anumite norme, să însemneze pe cele care fug, sau se târăsc etc. Testul poate fi aplicat chiar și la neștiutori de carte.

Este unul din cele mai des utilizate și mai bune teste care se aplică și la noi. Cu el obținem atât diferența între vârsta mintală și cronologică, cât și coeficientul de inteligență, în urma cărui putem să vedem la ce treaptă de inteligență se ridică elevul. Treptele de inteligență sunt cele ale lui Lewis-M. Terman și cuprind următoarele grupări: idioți, imbecili, debili mintali (moroni), cazuri frontieră (putând fi considerați sau debili mintali sau tardivi), tardivi ca inteligență (întârziți), normali, superiori, excelenți, aproape de genii, deci 9 trepte.

Testul e etalonat de d. Bontilă pe 7500 copii Elvețieni și Dsa ne precizează că, până la alcătuirea unui etalon pe țara noastră va putea fi utilizat pentru o apreciere aproximativă și copiilor din școlile noastre. Dsa se exprimă în felul următor în această privință: „Dealtfel avem toate motivele să credem că nu ar putea să existe prea mare diferență între viitorul etalon și cel efectuat în Elveția“.

Fapt care ne-a îndrituit și pe noi să-l recomandăm și să ne ocupăm amănunțit de el, în revista noastră.

Se poate comanda dela „Cartea Românească“, București (Secția material didactic).

* * *

Testul de rapiditate manuală, se datorește lui Binet și Vaschide. El constă dintr'o foaie de hârtie pe care sunt imprimare 100 pătrățele (ca la caietul de aritmetică). Subiectul trebuie să facă un punct în fiecare pătrățel, întâi cu mâna dreaptă apoi cu cea stângă. Pentru că prezintă o importanță destul de mare acest test, îi redăm instrucțiunile împreună cu etalonul socotit în secunde, pentru adulți. Fiecare poate însă să-și întocmească etalon pe clasă sau grup.

Instrucțiuni: „Vreau să văd care este iuțeala mișcărilor tale. Pentru aceasta să faci, cât mai repede poți, câte un punct în fiecare pătrățel de pe hârtie. Vei începe prin a pune punctul în acest pătrățel (se arată cel din extrema stânga sus); când vei ajunge la acesta (se arată cel din extrema

dreaptă sus), vei trece apoi la cel de dedesubt și vei puncta al doilea rând dela dreapta la stânga, apoi al treilea rând din nou dela stânga la dreapta și așa mai departe până la ultimul pătrățel. Fii atent să nu sari vre-un pătrățel fără să fi pus punctul în el și să nu pui decât *un singur* punct în fiecare; cu mâna stângă să fii bine foaia ca să nu alunece. Ai înțeles? Incepe!

Se dă drumul la cronometru și se oprește când subiectul a pus punctul în ultimul pătrățel.

Aceiași tehnică pentru mâna stângă.

Modul de cotare. Se adună timpul (în secunde) în care a executat proba cu mâna dreaptă, cu timpul de execuție pentru mâna stângă. Totalul se raportează la etalon. Dăm mai jos etalonul nostru stabilit pe subiecte adulte. În etalonul propriu, examinatorul va ține seama de deosebirile de vârstă și de sex“.

Centile	Rezult (în secunde)	
	Bărbați	Femei
100	47	45
90	55	53
80	60	55
75	61	56
70	62	57
60	63	60
50	67	63
40	71	65
30	74	67
25	77	69
20	80	71
10	85	77
0	92	89

Am redat diferite teste, în revistă, pentru orientarea învățătorilor noștri și pentru a nu se recurge la teste improvizate personal, care n'au nici o valoare. Ele nu trebuiesc luate la întâmplare și aplicate după metode proprii.

Fiindcă aceasta, nu numai că nu aduce nici un aport științific psihologiei infantile și nu ne servește la nici o indicație în ce privește studiul individualității copiilor, dar sunt dăunătoare învățământului și educației prin pierderea timpului, atât cu experimentul, cât și cu alcătuirea și căutarea testelor. Din toate acestea atât copilul, cât și școala pierde, iar învățătorul se anchilozează în socofeli și se incurcă în operațiuni sterile și inutile.

Un test trebuie alcătuit după anumite norme, verificat, criticat și pe urmă confruntat cu diferite recerințe științifice, apoi etalonat și numai pe urmă aplicat în scopul determinării unor aptitudini sau cunoașterii unor funcțiuni sufletești.

Numai așa avem o muncă utilă, care să promoveze atât știința psihologiei infantile românești, cât și progresul în școala noastră, unde ne istovim și ne ruinăm sănătatea.

Ion Blăgăilă.

DIVERSE

Adevăr și iubire

Ca un burete stors până la cel din urmă pic de iubire, este inima lumii de azi. Ca un pustiu arid dogorit de căldura devastatoare și uscată a patimilor impure, e sufletul lumii de azi. O miriște arsă de soarele verii depe care s'au strâns demult roadele și nu mai crește nici un fir înveselitor de iarnă. Pustiu imens fără izvoare răcoritoare, unde ochiul nu se mai poate îndrepta spre cer și unde setea de iubire arde mereu nestinsă. Acesta este aspectul sufletesc al lumii de azi. Trupul a pus stăpânire pe suflet și-l tiranizează asemenea sclavului ce s'a înstăpânit în casa prințului său. Adevărurile mari au rămas în urma preocupărilor mărunte, care compun toată mișcarea vieții sufletești a lumii. Rare sunt exemplarele cari se desprind din psihoza colectivă și se adapă la izvoarele de apă vie ale adevărului etern. Ce vânt pustiitor, ce uragan cumplit s'a abătut peste sufletul lumii și a smuls toate podoabele lăsându-l sterp cu aspectul unui dezolant pustiu?

Căutând cauzele, le găsim cu cea mai mare ușurință: viscolul care a pustiit sufletele creștine a început să bată dela înscăunarea trufașei rațiuni umane, pe tronul de suverană a vieții spirituale și luarea ei ca singur îndreptar în căutarea adevărului. Domnia rațiunii a tiranizat sufletele aproape două secole și jumătate sub forme deosebite, transformată azi în tirania materialismului ideologic și empiric ce a devastat sufletele ca un potop de foc, nimicind într'ânsele toate aspirațiile nobile, toate viziunile de strălucire cerească. Dacă sub domnia rațiunii bogăția spirituală a lumii s'a mărit cu operele mărețe ale lui Kant, Bacon, Descartes, Hegel, Bergson, etc., inima lumii creștine însă a fost torturată, goliță de iubire și sfâșiată cu o sălbăticie demoniacă. Se pare că toate curente filozofice născute în acest timp, raționalismul, empirismul, n'au avut altă ținută decât distrugerea iubirii din inima creștină. Dealungul și dealatul acestor câmpuri de cugetare, stârnesc pustiul. O tristețe nesfârșită și un sentiment al vidului te cuprinde când pătrunzi în ele, ca la intrarea într'o lume concepută de un zeu păgân într'o clipă de dispreț al oamenilor. Și dacă te urci pe cele mai înalte culmi ale gândirii umane ridicate sub imperiul rațiunii, deasupra tuturor piscurilor singuratece nu vei găsi nici odată pe Dumnezeu. În jurul tău se deschid hidoase gurile adânci ale

prăpăstiilor, și neputându-se urca spre cer, sufletul se prăbușește în adâncuri cu aripile frânte.

Dumnezeu a descoperit oamenilor căile pe care să meurgă spre a-L cunoaște: Credința și iubirea. Înțelepții au disprețuit însă căile aceste și Le-au căutat pe calea indicată de mintea lor trufașă, catalogându-L ca pe o simplă figură în angrenajul nebulos al sistemelor de gândire. Și iată că înțelepții s'au rătăcit și-au rătăcit și lumea care-a crezut în ei prea mult, căci pe calea aceasta a cărei sferilitate a fost numită cu termenul pretențios de „obiectivitate“, ei n'au găsit pe D-zeu. Ei au voit să facă din El un semn al lor, mic cât un paragraf dintr'o carte de filozofi și slab ca și mintea lor omenească. Firește, Dzeu s'a ascuns și mai mult de privirile lor. Văzând că El se ascunde de oarbele lor priviri, ei au spus că El nici nu mai există. Astfel rătăciți, se pierdură cu totul în obscuritatea materialismului îngust și opac, pierzând și pe acei ce credeau în adevărurile lor deșerte. Căutători de adevăr fiind, ei dădură lumii cele mai rătăcite neadevăruri. Cei ce au avut inima curată au văzut rătăcirea și s'au întors de pe căile greșitei înțelepționii. Astfel au fost mari între cei mari: Tolstoi, Pasteur, Dr Paulescu ș. a. Au fost și sunt, încă o mulțime de falși înțelepți cari au făcut din neadevăruri, dogme și din propagarea lor apostolat. Acești falși înțelepți mânați de o ură ancestrală împotriva creștinismului, sunt vinovați de rătăcirile spirituale de azi și de uscăciunea sufletelor oamenilor epocii.

Sufletele în eterna lor sete de adevăr, trebuiesc îndreptate pe calea ce duce la izvoarele cerului, dar nu pe calea perimată și eronat obiectivă, a rațiunii, ei pe calea inimei prin iubire. Rațiune și logică nu posedă decât un mic număr dintre fiii pământului, dar inimă au toți. Calea spre Dzeu va fi deci calea inimei, prin iubire. Cel mai mare dar al cuvântului, cea mai aspră și mai dreaptă logică, nu va cuceri sufletele popoarelor în propagarea unei idei, ca logica profundă a inimei ce n'are nevoie de demonstrații savante. Spiritul de jertfă nu e de esență rațională, avântul nu ni-l poruncește raționamentul rece, ci inima. Dacă Mântuitorul Isus ar fi răspândit în lume numai cuvinte frumoase și meșteșugite, alcătuind o doctrină și susținând-o cu cel mai formidabil talent, aceasta ar fi rămas înmormântată în istoria filozofiei și nu s'ar fi transformat în uriașa revoluție spirituală care a luat în curentul său cea mai mare parte dintre locuitorii globului și legându-i indisolubil prin iubire au format cea mai puternică religie a lumii prin număr și forță spirituală.

Creștinismul ne învață că iubirea e marele adevăr al vieții. Ea este calea și ținta. Dincolo de hotarele ei e pustietate înspăimântătoare. Prin

ea ajungem la Dumnezeu de o mie de ori mai ușor ca pe căile înguste ale dialecticei raționale.

Ziua ne pune mai ușor în legătură cu Dumnezeu, pe când rațiunea singură ne-a rătăcit luându-și suveranitatea asupra lui Dzeu și nemaicunoscându-L de tată. Cultura timpurilor moderne e seacă. Intr'ânsa nu găsești inimă. Inima a fost exclusă și înlocuită pretutindeni de rațiunea rece de practicisml amorf, uzate de prea multă întrebuintare. Dar inima va isbucni odată sau va plesni de prea multele sentimente comprimate și se va răsbuna pentru sutele de ani de încătușare. De vom bate la porțile cerului în numele rațiunii noastre suverane, porțile ne vor rămâne închise; dar de vom bate în numele iubirii atotstăpânitoare, porțile ni se vor deschide singure spre marea perspectivă a supremei fericiri. Mântuitorul ne-a învățat să iubim totul. Dar unde-i iubirea din inima noastră? Ca jarul ce ne-a încălzit odată ea doarme sub cenușa invidiei, urei, batjocurei și indiferenței ce umplu inima oamenilor de azi. Adevărul cel mare doarme sub cenușa falselor adevăruri. Calea ce duce spre cer au umplut-o spinii și buruienile, căci demultă vreme niciun trecător n'a mai călcat-o.

Propovăduitorii cuvântului Dumnezeesc, moraliștii și învățătorii lumii, să-și dea seama că lumea are nevoie de iubire ca de roua binefăcătoare. Nu trebuie neglijată inima lumii căci ea e calea spre împărăția luminii eterne. Educația inimii prin iubire e necesitatea inevitabilă a vieții spirituale de azi încărcată de intelectualism sec și materialist. Din toate inimile lipsește iubirea. Sau mai bine zis, manifestarea iubirii. Cauza este că inima a rămas în afara preocupărilor de ordin educativ. Intelectualizarea exagerată s'a făcut în dauna ei călcând principiile educației armonice care desvoltă simultan, toate părțile sufletului omenesc. Mintea care este luminată cu alte lumini cari nu purced din izvoarele Dumnezești ale iubirei e sortită răului și pierzării. Vedem în lumea de azi atâtea minți luminate cari lucrează în dezacord cu inima. Trebuie să știm însă că multe din luminile științei de azi sunt false și rău intenționate, și mai de preț este o inimă în care sălășluiește iubirea creștină armonizată cu o minte luminată de adevăruri mai puțin pretențioase, dar mai adânci și mai nobile. Viața lumii ar lua o față nouă dacă am reda inimii drepturile sale în angreajul atât de fin al vieții sufletești. Toate marile zidiri spirituale ce au înfruntat veacurile, au la bază inima. Tot ce nu e clădit și cu concursul ei, e sortit dărâmării. Iubirea e marele adevăr al inimii. Inima educată prin iubire e o forță de progres social și moral ce întrece de mii de ori un cuget luminat cu adevăruri preten-

țioase și efemere. Iubirea e calea ce duce spre cer. Iubirea e marele nostru adevăr. Inimelor, le e sete de acest adevăr. Voi propovăduitori ai cuvântului bun luminatori de minți și cioplitori de suflete, dați acestor suflete mai puțină rumegătură intelectuală și fără nici un gust, și mai multă, nesfârșit de multă iubire.

Vasilie Lădaru

inv. Bătuța

Unificarea muncii culturale.

Aparținând învățământului oficial, am constatat, precum a putut constata fiecare; cât de puțin poate contribui școala primară, în actualele stări de lucruri, la ridicarea sufletească a poporului, cu deosebire la sate. O recunosc și legiuitorii învățământului nostru, precum și pedagogii. Tot ceiace căutăm a acumula în timpul celor șapte ani de școală, în mintea și sufletul copiilor, după absolvirea ei, se uită — se evaporază din sufletul lor, toate cunoștințele limbei — istorice, geografice etc; sfaturile morale ca și cum n'ar fi existat, revenind în aceeași stare de apatie ignoranță și lăncezeală caracteristică satelor noastre.

Cu timpul tânărul devine analfabet chiar; ba și mai rău, pricepând anumite lucruri pe jumătate, sau chiar greșit, devine la maturitate elementul cel mai influențabil de curente anarhiste și mai ales antireligioase și antinaționale.

Constatată fiind această stare de lucruri, s'a simțit și se simte nevoia „Culturii“ în masele de jos Cultura cea mai nobilă distincție sufletească, începe acolo unde încetează animalul, dezvoltându-se încet și armonios înlăuntrul omului întreg. „Cultura adevărată, este facultatea câștigată, ca din punctul în care omul este fixat de natură și soartă, să se regăsească pe el însuși în realitatea în care trăește și să-și clădească o lume spirituală proprie“. (D. Gusti)

Or poporul nostru care trăește încă în stare de natură. Sufletul lui dormitează, valoroasele zăcăminte din el sunt amorțite, lipsind tehnica culturală spre a le valorifica.

Astăzi față de multele curente haotice, mai tare ca ori când, trebuie intensificată promovarea culturii pe tot întinsul țării. Aceasta nu o poate

face decât învățătorul și Asociațiile Culturale oficiale, particulare etc. pe baza unui plan întocmit și bine chibzuit. Unificarea tuturor curentelor, a tuturor ideilor a tuturor aspirațiilor sufletești, puse în serviciul culturii și a ideii naționale va degaja în maximum de efort determinat a unei noi forțe și înălțări, spre o viață nouă și completă a poporului nostru. Aceasta o cer chiar însușirile noastre de popor inteligent.

Noi modești și hotărâți ca întodeauna ne vom consacra toată energia și toate zilele ce ne va hărăzi Dumnezeu, pentru înfăptuirea noului ideal. Vom cristaliza definitiv sufletul poporului nostru, pentru ca să stărnim din adâncurile lui, toate izvoarele de energie creatoare, ce vor invoca dreptul și datoria, față de toate popoarele lumii, de a ne ridica cu ele alături, pe cele mai înalte trepte ale progresului.

Recunoscută integritatea țării în granițele ei firești, va fi recunoscut și specificul nostru Românesc, ce va contribui la dezvoltarea cunoștințelor omenești și la progresul civilizațiunii.

Andrei Cojot

Nu vă pierdeți timpul! căutând în ziare și reviste articole cari pomenesc numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta poate face acest lucru mai bine și mai ieftin ca dvs. „**Serviciul Gazetelor**“ agenție internațională de presă și publicitate Director, Emil Samoilă. București str. Sf. Constantin 24, telefon 3-16-15, urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenții similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură tăieturi de presă asupra oricărei personalități sau subiect. Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează.

D. Ion Blăgăilă

roagă și pe această cale, pe toți cei ce au împrumutat cărți dela Dsa, să le înapoieze în cel mai scurt timp având mare trebuință de ele și dorind a le lega și a-și reorganiza biblioteca.

CĂRȚI

REVISTE

Const. Georgiade: „Probleme și idei noi în psiho-

logie.” Caracterul cercetărilor științifice, în ce privește înțelegerea vieții sufletești, este cu totul relativ, fiindcă ideile și problemele care se pun în studierea lor nu trebuie să fie considerate adevăruri definitive, ele fiind susceptibile de corective sau revizuirii critice și mai mult, ele ne apar în stare de provizorat, pentru că sunt expresiuni ale spiritualității sau mentalității unei epoci oarecare.

Despre acest fapt se va convinge ușor oricare cetitor al valorosului studiu, istoric am putea spune, al D-lui C. Georgiade, de care ne ocupăm aci.

Dsa ne expune în cuprinsul unui volum de 269 pagini o mulțime de probleme și idei ce se pun și s'au pus în psihologie.

Ne arată deasemenea, că problemele psihologice diferă după cum sunt ele exprimate de o școală psihologică sau alta.

Astfel unii psihologi sunt partizanii psihologiei subiectiviste, care pleacă dela faptul conștiinței, ca dela un dat necesar, pe când susținătorii behaviorismului integral se dispensează și chiar combat această existență. Arată pe urmă partizanii și caracterizează psihologia conduitei, și a structurii, analizând și caracterizându-le cu toată obiectivitatea.

Cât privește discutarea problemelor puse în psihologie, d. C. Georgiade le cuprinde în lucrarea de față pe toate. Astfel, tratează problema inteligenței și concepțiunii asupra ei, precum și testele și inteligența; apoi: problema debilității mintale, problema caracterului personalității, a vieții afective, problemele psihologiei infantile, raporturile psihologiei cu sociologia și psihiatria, problema reprezentanților colective, a conștiinței colective și sociale și în fine psihologia patologică cu problemele ei. Toate aceste probleme sunt tratate în cea mai perfectă lumină a lor, pe baza operelor celor mai reprezentativi psihologi dela noi și din streinătate.

Al doilea capitol interesant din lucrarea aceasta este: „Concepțiunile bio-chimice în psihologie, în care se redă concepția fizico-chimică în ce privește existența fenomenele sufletești.

În capitolul următor sunt subliniate orientările noi în ce privește studiul vieții afective. Iată un interesant și prea important citat din acest capitol: „În genere, afectivitatea ar putea fi considerată ca regulatoarea sensului activității noastre, ea dând și impunând direcțiunea acestei activități; dar ea mai regulează și cantitatea de energie necesară pentru înfăptuirea ei, cu alte cuvinte intensitatea sa.”

Urmează capitolul patru în care edă psihologia conduitei a lui Pierre Janet și o nouă teorie a memoriei. Iată în ce constă această nouă teorie: „La mémoire ne reproduit pas le passé. Elle fait quelque chose à propos du passé qui vous permet d'y penser ou de le reproduire dans le présent”. Sau: „Intr'un cuvânt, suvenirul nu este copia evenimentului trecut, el este un simbol, un jeton, ceva convențional, care ne permite să gândim la el, într'un anumit moment”.

Capitolul cinci e închinat psihologiei filosofului nostru C. Rădulescu-Motru. Iată cum e caracterizat de d. C. Georgiade profundul nostru filosof-psiholog: „Gândirea sa (C. Rădulescu-Motru) neobosită s'a aplicat, când analizei concrete dar profunde a moravurilor și caracterelor sociale ale țării noastre, când fenomenelor complexe de istoria culturii și civilizației umane, când celor care alcătuiesc însăși evoluția realității în dinamismul său creator”. Arată apoi cum după C. Rădulescu Motru, psihologia trebuie să înceteze de-a mai fi materialistă sau spiritualistă și să rămână simplu realistă. Tot aci arată cum C. R. M. apropie metafizica de psihologie, confundându-se și întregindu-se una cu alta, în problemele lor originare.

Tot atât de important este capitolul „Influxul nervos, ipotezele privitoare la natura și transmisiunea sa”, în care se redă: definiția fenomenului de excitabilitate și condițiile ei sub acțiunea curentului electric, legea lui Du Bois Reimond; Condițiile fizico-chimice de producere a influxului nervos, ipotezele lui Pflüger, Nernst și Lapicque, teoria și critica asupra lor; natura fenomenului electric, care însoțește influxul; raportul dintre diametrul fibrelor nervoase; „legea lui tot sau nimic”; sensibilitatea și influxul nervos etc.

În capitolul șapte autorul ne expune psihologia și teoria cunoștinței. Citez câteva subcapitole care evidențiază bogatul cuprins al acestor teorii: „apriorismul logic și apriorismul psihologic”, teoria unității sintetice de apărcepție, filosofia și psihologia lui Bergson, cunoștința intuiției pure, psihologia empirică și cea fenomenologică, Marcel Proust, cunoștința artistică și științifică etc.

Cel de al optălea capitol, cuprinde teoria: „Forța psihologică și psiho-energetică”, iar capitolul nouă însumează „experiența mistică”, din care subliniem următoarele subcapitole: experiența religioasă ca formă de cunoaștere, experiența mistică și cunoașterea lui Dumnezeu și în fine experiența mistică e divină, supranaturală?

Cartea aceasta se încheie cu cel de al zecelea capitol care tratează despre „idei noi în studiul inteligenței copilului”.

Toate cele emunerate mai sus ne scutesc de-a mai vorbi și a mai insista asupra importanței capitale ce ne prezintă această operă. Acelora dintre iubitorii de psihologie, cari doresc să se documenteze și să se informeze precis în acest domeniu, le recomandăm cu precădere cartea d. C. Georgiade, ca cel mai bun mijloc de orientare.

Cartea aceasta face cinste autorului și literaturii psihologiei noastre românești.

Marcel Olinescu: „Eu.“ Volumul de poezii sau mai bine zis poeme în versuri și în linii, a poetului și sculptorului nostru Marcel Olinescu, apărut în editura „Pro Arte“, colecția „Duh“, cuprinde multe gânduri schițate în gravuri pe lemn sau redată în versuri, care vor sta alături de cele mai bune producțiuni poetice ale literaturii române.

Lectura acestui volum mi-a prilejuit, una din cele mai frumoase seri din iarna aceasta.

Incepusem să-l citesc și să-l privesc, pentru că, din fiecare gravură în sufletul celui care ia volumul acesta în mână se naște o neîntrecută poezie sau proză, care împreună cu versurile de pe fața de alături, duc pe lector într'o contemplare singulară, în care caută să-și scormonească și ultimul colț al sufletului, spre a se oglindi în eul propriu și așa să înceapă să se cunoască, dacă se poate.

Priceperea în sinea lui, este o artă, care pretinde multă conștiință de sine și multă inteligență.

Iată cum poetul s'a cunoscut într'un târziu cu el însuși:

- „M'am cunoscut cu mine într'un târziu...
 „Când s'a 'ntâmpnat aceasta nu mai știu.
 „M'am cunoscut, așa cum ai descoperi ceva,
 „Ce-a fost totuși mereu în preajma ta.
 .....
 „Până atunci fusesem un nume oarecare,
 „O simplă cifră de înregistrare.
 „Și iată-mă deodată: Eu
 „Eu? Vietate? Personalitate? Semizeu?
 .....
 „Era vară sau toamnă? Nu mai știu...
 „Ca pe-o veche cunoștință m'am luat la rost:
 „De unde viu, ce fac, ce sunt, ce-am fost?
 .....
 „Cu sufletul obidit de grea frământare
 „Am umblat la toți solomonarii...
 „Am iscodit toți cărturarii...
 „Toți mi-au găsit un „Eu“ adevărat și complicat,
 „Dar Eul meu 'u Eul lor nu l'am aflat..
 „Și m'am întors atunci din nou în mine,
 „Să mă măsoar pe mine, tot cu mine.

(M'am cunoscut cu mine într'un târziu)

După aceste versuri, poate oricine să ne judece dacă afirmațiile ne sunt juste sau cutezătoare.

Am avut ocazia de multeori să prind în mână și să deschid multe volume de poezii. Pe unele le-am aruncat cu mare desgust, după ce le-am citit tot cu atât de mare chin. Și, cred că afluența aceasta poetică, face pe

editorii noștri să renunțe la tipărirea și editarea producțiilor poetice. Azi fiecare mângâlior al hârtiei, e în stare să-ți întindă un volum de poezii „amejtoare”, când le ascuți laudele poetului respectiv și cu adevărat tot atât de amejtoare când i-le citești. Prea mulți poeți avem. Selecția însă nu va întârzia, deoarece o valoare se impune dela sine.

Noi știm că în sertiarul mesei de lucru a dlui M. Olinescu zac multe manuscrise și tot atât de multe Xilogravuri, care așteaptă să vadă lumina zilei, pentru a îndulci sufletul doritorilor de frumos și literatură bună.

De aceea, atragem luarea aminte asupra acestui volum de care ne ocupăm aci, „Fundațiilor Regale”, pe ai cărei conducători îi rugăm să-și arunce privirile și spre Arad, unde se irosesc în necunoscut atâtea talente vrednice de scos la iveală și de lansat, cum este și d. profesor M. Olinescu.

Suntem siguri că nu greșim și din contră facem un bine însemnând acest lucru aci.

Poeziile ce sunt rediate în cuprinsul acestui adevărat album de poeme, au o rimă perfectă și un ritm impecabil.

Limba și stilul sunt curat românești, cuprinzând cele mai literare cuvinte. Execuția gravurilor nu e mai prejos.

Fapt care ne determină să precizăm că volumul „Eu” este elegant și demn de autorul său d. M. Olinescu.

Ion Blăgăilă

Gh. Comicescu: „Raportul între Intuiție și Abstracție în învățământ. Elaborarea mintală.”

Procesul de autohtonizare a culturii la noi a devenit o tendință generală și a îmbrățișat aproape toate ramurile culturii naționale.

Lucrările elaborate de către laboratoarele de psihologie și pedagogie experimentală de pe lângă centrele universitare, ne erijează în rândul popoarelor creatoare în acest domeniu.

Lucrarea d-lui Gh. Comicescu, scoasă a 3-a la număr în laboratorul de pedagogie experimentală din Cluj, pune în discuție „o constatare pe care o poate face orice om de școală, dacă e deprins a privi ceva mai de aproape problemele de educație.” Această „constatare” este raportul în care se găsește „intuiția” și „abstracția” în practica învățământului, cum este înțeles de just e și de facto, principiul „dela concret la abstract”, arhidiscutat și tot atât de neînțeles.

În introducere cercetează factorii cari compromit justa înțelegere a multor principii pedagogice viabile.

Partea I-a „Cunoașterea sensibilă”. Intuiția, începe prin punerea în discuție a interpretării noțiunii de „percepție” în diferitele școli psihologice Contemporane, pentru a trece la diferite experimentări străine și proprii, stabilind în urma rezultatelor experimentale, caracterul sintetic al percepției, coeficientul de perceptibilitate, percepția obiectelor prin formă și culoare, caracterul descifrării unei gravuri, prioritatea percepției diferenței față de

asemănare, tipurile mintale la copil, etc... Cunoștința sensibilă începută prin percepție se desăvârșește în procesul intuiției, pentru că „percepția este o cunoștință accidentală, așa cum ne-o oferă viața, pe când intuiția e cunoștința organizată”. Cunoșcând gradul de percepere și intuiție a copilului în raport cu vârsta și experiența proprie, învățământul scoale concluzii foarte utile pentru modul de prezentare al „cunoștințelor sensibile”

Dar spiritul copilului nu poate rămâne în domeniul concretului material deoarece tinde spre organizarea a celor recepționate, spiritualizându-le și chiar faptul intuiției implică un proces de abstractizare.

Discuția și experimentarea proprie a autorului asupra frecvenței procesului de abstracție sub forma negativă și pozitivă, izolatoare și generalizatoare, este preocuparea părții a II-a. Înțeleasă la diferite curente psihologice sub forme variate, autorul întrebuițează după însăși etimologia cuvântului latin: *abs-trahere* = a separa, a despărți. Face deosebire de abstracție ca proces funcțional și abstracție ca rezultat la care ajunge spiritul.

În urma interpretării cercetărilor streine făcute asupra acestei probleme, experiențele d-lui Comicescu întreprinse asupra copiilor de 7-11 ani pentru evidențierea abstracției în domeniul concret și asupra elevilor de școli normale și licee pentru identificarea ei în limbaj, — s'a ajuns la rezultate foarte concludente și de o semnificație deosebită pentru practica educativă.

Semnălată, în urma experiențelor dela copilul mic până la adult, sub diferite grade, forme variate în raport cu etatea mintală, vârsta cronologică, instrucție, sex, etc..., abstracția nu se mai prezintă ca o funcție străină copilului și incapabil s'o efectueze. Atât în domeniul concretului sensibil, cât și al „cunoștinței abstracte” ea este frecventă și gradual diferențiată.

Toate analizele experimentelor ce preced partea III-a finală „Elaborarea mintală” constituie o pledoarie pentru reabilitatea justă a principiului dela „concret la abstract”, greșit interpretat și compromis de diferiți diletanți.

Abstractul practicat de vechiul învățământ și-a găsit dușmani intrasigenți în pedagogii actuali cari cer aplicarea concretului, deoarece e mai accesibil mentalității infantile. Considerați ea poli opuși și dușmani, practica urma utilizarea unuia și excluderea totală a celuilalt, ne stabilindu-se un raport autentic, unde să se considere ca puncte externe a unui proces funcțional aplicat materialului recepționat, elaborarea mintală.

Tocmai acest desiderat îl lămurește experimental, lucrarea d-lui Gh. Comicescu, și „elaborarea mintală” poate deveni ideal în educația intelectuală și este reclamat de pedagogia activistă.

Atinse punctele esențiale, credem — fără nici o intenție de rezumare fiind imposibil de a reda sumar conținutul unei lucrări care atât de diverse probleme emite, precum și atâtea avertismente imperioase unei educații adaptate psihologiei genetice și funcționale infantile, — lucrarea d-lui Gh. Comicescu, se impune ca o lucrare de serioasă cercetare științifică pe terenul pedagogic.

Scrisă într'un stil curgător, cu o claritate până la evidență, cercetările

experimentale urmate de justele concluzii. Lămuresc un principiu didactic atât de încercat și greșit practicat; fapt pentru care lucrare devine foarte utilă educatorilor din învățământ.

P. Șerban

Gândirea. Este revista care a adunat în jurul ei, cele mai însemnate condee ale scrisului și cugetului românesc, datorită sufletului d. Nichifor Crainic.

În numărul 2 din Februarie 1937, închinat metafizicii culturii, semnează d. Lucian Blaga: Despre o semnificație metafizică a culturii; Aron Cotrus, Olga Caba, M. Alexandrescu etc. poezii; apoi importante articole, de Victor Ion Popa, A. S. Popovici, Ovidiu Papadima etc. Niță Mihai semnează „Naționalismul constructiv”, iar Cronica literară, O. Papadima.

Revista poartă semnătura d. Nichifor Crainic la „Cronica mărunță”, în care se ocupă de viața și opera lui Kant, Schimbarea la față a României, Viața Basarabiei etc.

Dintre revistele noastre de cultură, această publicațiune aduce totdeauna aportul celor mai buni scriitori ai țării noastre, cari au format o grupare neîntrecută în jurul revistei.

Abonamentul pe un an e numai 200 Lei și revista apare lunar, foarte regulat. Noi îndeplinim o datorie sfântă recomandând această revistă cititorilor.

Redacția d. N. Crainic, București, Str. Polonă, 38 și Administrația Str. Domnița Anastasia No. 16. Buc. I.

Ogorul Învățământului Român ziar, independent, de critică și informațiuni școlare, prin felul priceput cum este redactat, merită să fie citit de toți membrii corpului didactic, fiindcă prin acest organ se urmărește răspândirea culturii generale, atât de necesară tuturor.

Remarcăm atitudinea dârză ce o ia acest ziar, în chestiunea tuturor problemelor, care privesc viața școlii și învățământului românesc.

Faptul acesta poate fi socotit o laudă binemeritată de conducătorii adevăraților „ogor al învățământului românesc”, care datorită Directorului său d. St. I. Manoliu, Primul redactor C. D. Hogeș și distinșilor colaboratori, apare în condițiuni bune și face cinste publicațiilor românești. Din No. 1-2 a. c. relevăm articolul de fond al d. Petru Vieru: „Tragedia școalelor fără local”. Acest titlu spune destul. E de relevat și acțiunea ziarului pentru a procura cărți cu prețuri avantajoase pentru abonați, fapt împlinit. Redacția, și administrația, Calea Griviței No. 82, București. Abonament anual 100 Lei.

La 21 I. c. a apărut un nou ziar „Buna Vestire”, care are Directori pe cunoscuții mănuiitori ai condeului plini de viațoare naționalistă d. Dragoș Protopopescu și Toma Vlădescu.

Va fi un ziar viguros de dreapta.

Dna Lucreția Hancu, Elena și Marcel Olinescu

au dat învățământului „Vremile de glorie și restriște ale neamului românesc” care este un tablou expersiv și caracteristic în genul lui, foarte intuitiv și indispensabil la predarea istoriei în școli și mai ales de un folos real la sintetizarea istoriei românilor.

Cuprinde toate epocile de glorie și bejenie din viața poporului nostru redactate în diferite culori, cu ani între cari au fost. Tabloul are și grafice, care ajută la compararea diferitelor epoci istorice precum și Domnitorii, regii, și oamenii de seamă ai Neamului românesc.

Ministerul Educației Naționale în urma avizului consiliului de inspectori generali, a aprobat acest tablou cu ord. 184992/1935.

Noi ne facem datoria înseilând rândurile acestea pe marginile acestui tablou, atât de util învățământului.

Calendarul, robustul ziar reapare în frunte cu Directorul său d. *Nichifor Crainic*. Ziarul continuă aceeași linie, arhicunoscută de cetitori, cari îl vor cuprinde cu aceeași dragoste ca înainte.

Luceafărul, revista colegilor dela Sibiu, ne obligă să însemnăm aci, cele mai frumoase și meritate laude, pentru felul cum e redactată și pentru tehnica superioară în care apare.

Desigur, nu uităm a preciza, că în luna Decembrie 1936, această revistă a fost închinată memoriei lui Gh. Lazăr, cu ocazia desvelirii bustului dela Avrig.

Acel număr a fost un popas, care a făcut pe mulți cetitori să se oprească cu gândul pentru o clipă la acel ce a fost Gheorghe Lazăr.

Directorul acestei publicații este d. Ion N. Ciolan președ. asociației regionale a învățătorilor din țară de partea apuseană a Carpaților, iar redactor Petru Olariu. Revista e în anul al patrulea și No. 1 din a. c. are în față un articol festiv semnat de I. N. Ciolan.

Revista e împărțită în diferite rubrici: Literatură și artă, învățământ și educație, viața culturală și națională a satului, oameni și fapte, paglă elevilor, recenzii.

Dintre colaboratorii acestui număr, reținem numele: Maria Sava care scrie despre „Sentimentul de inferioritate la copil”, I. Albu-normalist, Ion Tatu etc. Poezii semnează Mircea Georgescu, Radu Doinaru etc.

La recenzii găsim numele d. L. Bologna, D. Roman. etc.

Jurnal de psihotehnică. Incepând cu anul acesta, Societatea Română de Cercetări Psihologice, face să apară de 5 ori pe an revista cu titlul de mai sus, pusă sub Dir. ctiva d. C. Rădulescu-Motru.

Volumul I, No. 1 pe Ianuarie-Februarie c. aduce un sumar bogat și bine îngrijit.

La principii semnează Directorul revistei d. Prof. C. Rădulescu-Motru. „Institutele Psihotehnice” iar d. I. M. Nestor-redactor al revistei „Principii despre psihotehnică”.

La Psihotehnica Școlară semnează d. Dumitru Mușter: Asupra constituirii disciplinei „Limba Română”.

Psihotehnica industrială e îngrijită de al doilea redactor al revistei d. G. C. Bontilă, care semnează „Problema oboselii în industrie”.

La fine această importantă revistă are multe note interesante și informațiuni, precum și un buletin bibliografic foarte însemnat.

Între colaboratorii revistei, citim numele tutuor figurilor reprezentative în domeniul acesta.

Iată ce desprindem din Cuvântul înainte, al acestui adevărat jurnal de psihotehnica :

„Prin apariția lui, acest JURNAL DE PSIHOTEHNICĂ își propune să prezinte publicului din țara noastră, atât rezultate și cercetări din străinătate, cât și studii asupra diverselor aspecte ale proceselor energetice românești, privite prin prisma psihologiei. Astfel, cititorul va avea prilejul să se documenteze asupra psihotehnicii, cu aplicațiile sale practice în diversele domenii de activitate omanească: școală, industrie, armată, circulație și transport, comerț, agricultură, etc.”

Noi recomandăm cu toată căldura această importantă publicațiune.

Redacția și administrația, București, Str. Edgar Quinet (Universitate) la Laboratorul de Psihologie experimentală.

Abonamente pentru particulari 125 lei anual, iar pentru instituțiuni 500 lei.

Vatra revista învățătorilor din județul Năsăud e în al treilea an de rezistență. Dintre numerele din anul trecut, reținem cel închinat lui Ion Mărian fost vicar foraneu al Rodnei. No. 11 și 12 din 1936 are un cuprins destul de bogat și variat.

D. Aștilean T. semnează „Paradoxe pedagogice și sociale”, care ar putea să fie folositor multor anchilozăți ai pedagogiei vechi și educațiunii intelectualiste. Din sumar mai desprindem, numele multor colaboratori harnici ai revistei ca: Păr. I. Pop, I. Naghiu, P. Pop, S. Dumitru, A. Băltărețu, T. Poienaru G. Istrate, I. Barna.

Revista are și câteva înseilări pe marginea unor cărți și reviste.

„O taină mare, cât cerul, se ascunde în veselia îngerilor din noaptea de Crăciun...” așa închee „Gândurile de Crăciun” Păr. Pop, pe care le-am însemnat aci, spre a se vedea că, de multe ori, într’o revistă nepretențioasă poți ceti cuvinte cu mai multă căldură duovnicească și frumoase, frumoase ca o literatură nespălăticată.

Ion Blăgăilă

Cronica dramatică. Din a doua stagiune a teatrului românesc al Aradului, subliniem pe lângă „O scrisoare pierdută”, comedia bufă „Unchiul din provincie”, jucată cu mult gust artistic de ansamblul Teatrului Național din Cluj.

Din această piesă se degajează mult comic de situație, însă ea este și un reviriment social, în comicul ei, ridiculizându-se situațiile sociale, a oamenilor cari se erijează în calități de conducători ai moralei publice, prin înființări de ligi de castitate, etc.

Acțiunea se petrece o parte la București, unde se ține un congres al asociațiilor de moravuri, și de salvarea tinerelor fete, la care vin delegați din toată țara și dela Corabia, unde se petrece a doua parte a acțiunii.

La București: delegații Corabiei, Rățoi și Tache, în loc să ia parte la congres, ei, cercetează alte localuri, ca, varietee, etc. Rățoi se încurcă cu o artistă dela varieteu, care e fica primă a soției lui, deci el îi este tată mașter.

Desigur, ea, pentrucă Rățoi acasă făcea pe marele moralist, fiind vice președinte al ligii de castitate din Corabia, a căutat să-i dea o lecție de caracter și în fine după plecarea lui dela București, se pomenește cu artista acasă. Speriat, caută s'o expedieze, însă ea nu pleacă. Vine și soția lui acasă, care fusese plecată. Lucrurile se precipitează, fica lui cea mică e eliminată din pension pentru un băiat. În fine, Rățoi se îmbolnăvește, când vede că toți ai casei acceptă că, artista dela varieteu este fica lui, desigur el rămânând în credința că cei de acasă nu știu de afacerile lui la București.

Rămâne uimit când vede că și Tache, superbul personaj al piesei, care deslănțuie aproape tot comicul piesei, dă crezare la cele ce spune întreaga casă și când vede că ambele fice ale lui se căsătoresc.

Piesa este ușoară. Are o acțiune simplă, însă prin felul cum a fost interpretată și prin jocul impecabil al artiștilor dela Cluj, a fost adorată de public.

D. *Vanciu*, în rolul lui Tache Berechet a fost superb în creațiile nemuritoare și în mimica desvoltată, care, împreună cu situațiile și cu refrenul „mă Rățoi, mă”... ni l-a arătat ca cel mai demn artist al comediei noastre.

D. *Vasilescu* în rolul lui Rățoi s'a transpus cum nu se putea mai bine. Pentru D-sa aproape nu avem cuvinte să-i putem fixa aci întreg „arsenalul” D-sale de talent vădit și indiscutabil. D-sa este un artist, cu care se poate mân!ri teatrul nostru.

Prea frumoase cuvinte putem însemna și de data aceasta despre activa reporteră la rampă dna *Viorica Dimitriu*. D-sa în rolul Liei, a dovedit o interpretare superioară. din care a reeșit tot timpul ridiculizarea și prostia unor bărbați, cari fac ca lupii, schimbă părul, însă năravul nu. Talentul și putem zice vocațiunea sa în teatru, ne îndreptățește să spunem că e una dintre cele mai valoroase stele a scenei românești.

Bine și foarte naturală în roii a apărut D-na Aurelia Vasiliu. Iar D-șoara Lili Muntean a fost foarte activă și atentă pe scenă, împreună cu dna Nunuța Hodoș.

D. *Neamțu Otonel*, a edat un joc, care ne-a pus în situația să sburăm

cu gândul, că el se petrece adevărat și nicidecum pe scenă. Acest fapt rar se întâmplă unui artist, fapt care ne spune, că rari artiști avem în scenă ca Dsa.

D. Irimes în rolul contelui și D. Mateescu în rolul secretarului general al ligii, au avut o adaptare desăvârșită în rol.

Ansamblul a trăit pe scenă piesa, așa că spectacolul cu „Unchiul din provincie” putem spune că a fost la înălțime.

Ion Blăgăilă

Un Apel al D-lui prof. C. Rădulescu-Motru. Cercetările de psihologie și pedagogie experimentală, se fac, în țara noastră, din zi în zi mai necesare. Pe rezultatele lor se reazămă părinții, educatorii, profesorii, sociologii și toți aceia care urmăresc cunoașterea și ridicarea poporului nostru. Cercetările au început de câțiva ani, dar continuarea lor sistematică este stăjenită de o seamă de nevoi. Statul, cu toată bunăvoința lui, nu mai poate răspunde todeauna satisfăcător. Aceasta, nu numai la noi, dar și în alte țări, cum este de pildă Italia, unde renumitul psiholog A. GEMELLI, a organizat, la Milano, un admirabil laborator de cercetări psihologice, din colecția publică. Nouă ne sunt necesare, acum, sute de mii de imprimate, numeroase aparate psihologice și antropometrice, aparate de filmat, etc., pe lângă nevoia de a susține cheltuielile de deplasare și întreținere a echipelor de lucru, care să execute cercetări în diferite părți ale țării, atât la oraș cât și la sat. Laboratorul de psihologie experimentală al Universității din București, a început foarte sistematic această activitate, reușind să ajungă la rezultate extrem de importante; însă, față de scopurile pe care și le propune, mijloacele de care dispune sunt cu totul insuficiente. De aceea, apelăm la publicul înțelegător, la toți aceia care sunt pătrunși de rolul unor asemenea cercetări, la toți oamenii de bine care doresc promovarea unei psihologii *românești*, la toți aceia care vor să cunoască însușirile sufletești, aptitudinile și vocația poporului român, — să sprijine activitatea noastră. Orice donațiune, cât de mică, va fi binevenită. Cu sumele adunate se va împlini o activitate de care vor profita toți, căci laboratorul înțelege să pună rezultatele la dispoziția tuturor.

Donați pentru cercetările *românești* de psihologie! Sumele se trimit direct pe adresa laboratorului de Psihologie experimentală, Strada Edgar Quinet, Universitatea din București, cu mențiunea „donație pentru Laborator”. Persoanele și instituțiile care donează cel puțin două mii lei, sunt considerate „membri donatori ai Societății române de cercetări psihologice”.

Subscripția rămâne deschisă până la 1 Iunie 1937.

Profesor C. Rădulescu-Motru

Acest apel, trebuie să răsună viu și să miște din adânc sufletul nostru. Ca în toate împrejurările, știu că învățătorimea de pe aceste meleaguri totdeauna a situat cu precădere, înaintea tuturor prejudecăților, proble-

mele noi, puse în slujba educațiunii. Astăzi, când cercetările românești de psihologie și-au pus temelii puternice și aspiră la culmi nevisate, suntem datori să sprijinim din toate puterile noastre pe acei ce-și jertesc odihna și-și sdruncină nervii în promovarea unei științe, care la noi acum câțiva ani nu exista.

Iată de ce ne simțim obligați să însoțim cu îndemnul nostru, acest apel, lansat de marele filosof *C. Rădulescu-Motru* în care și-a pus neamul nostru și oamenii noștri de cuvântul psihologiei purtători, toate speranțele, că vom ocupa într'un viitor foarte scurt, un loc de cinste între popoarele cu o știință a psihologiei mult mai avansată. Și, cine să fie cei mai înainte ascultători, ajutători și împlinitori ai rugăminții marelui nostru cărturar, decât noi învățătorii, veșnicii străjuitori ai țării și luminători conștiinți. Răspundeți, colegi, la apelul luminatului Prof. Univ. *C. Rădulescu-Motru*.

Ion Blăgăilă

Un nou examen de gradul II.

Joi, 18 Febr. 1936, s'a votat la senat proiectul de lege pentru finerea examenului de lichidare pentru gradul II, în luna Martie c., proiect publicat în numărul 1 al revistei noastre.

Deci, colegii, cari au dreptul la acest examen, să se pregătească serios, căci el se va ține la data fixată, în 21 Martie curent.

O importanță mare în educație, prezintă tablourile de examinarea văzului, anume: „**Scara optometrică**“, redactată de membrii corpului didactic dela școala de aplicație din Arad. Se găsește de vânzare la toate librăriile din Arad.

Caietele de geografie pentru clasa II-a, special întocmite pentru județul Arad, sunt singurul auxiliar al învățătorilor, la învățarea geografiei în această clasă. Din stocul aflător la librăriile din Arad, a mai rămas doar un neînsemnat număr de caiete. Colegii cari au trebuință de aceste caiete la clasele Dlor, să se grăbească a le procura înainte de epuizare, mai ales că manuale de geografie pentru jud. Arad nu avem.

Poșta redacției.

I. C. Vr. Temeșești și alțora. Am scris în nenumărate rânduri, că articolele ce se trimit spre publicare, să fie scrise pe o singură față a hârtiei. Dacă nu se înțelege, nu suntem noi vinovați că nu se publică. Deasemenea „Gustul cetitului în școala primară”, e un articol perimat, tratat în o sută de publicații acum zece ani, precum și în Școala Vremii acum câțiva ani. Și ni-mare mirarea, că acesta care ni s'a trimis, este numai introducerea de el.

P. Galiș — În orice caz, trimiteți manuscrisul.

ADRESA: *Ar*

*Biblioteca Palatului
Cultural*

*Arad
Palatul Cultural*

Tiparul „CONCORDIA” Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.